

РЕШЕНИЕ

№ 22

гр. Ямбол , 28.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЯМБОЛ, II ВЪЗЗИВЕН СЪСТАВ в публично заседание
на осми юни, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Красимира В. Тагарева

Членове: Николай Енч. Иванов
Галина Ив. Вълчанова
Люцканова

при участието на секретаря П.Г.У.

като разглежда докладваното от Николай Енч. Иванов Въззивно гражданско
дело № 20212300500124 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

Делото е образувано по въззивна жалба на о т Г.А. М. и от Г.А. М., ЕГН
*****, действащ със знанието и съгласието на своята майка Д.С.С., чрез адв. С.Ч. от
САК против Решение №260223/15.12.2020 г. по гр.д. №140/2019 г. по описа на ЯРС, с което
съдът **е отхвърлил** изцяло предявените от въззивниците срещу „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО
АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве"АД гр.София, с ЕИК-200299615,
искове с пр. осн.: чл.432, ал.1 от КЗ за осъждане на ответника да им заплати обезщетение за
претърпени имуществени вреди под формата на пропуснати ползи от загубата на издръжка,
вследствие смъртта на А. М. М. при ПТП на 28.10.2016г. в размер на 3540лв. за Г.А.М., и в
размер на 8440лв. за Г.А.М., ведно със законната лихва върху всяко, считано от 13.02.2019г.
до окончателното изплащане на всяко обезщетение, като неоснователни; **е отхвърлил**
изцяло предявените от въззивниците срещу Х. А. Т., от гр.*, частични искове по чл.86 от
ЗЗД от по 200лв., за заплащане на законна лихва за периода 28.10.2016г. до 13.02.2019г.,
като неоснователни, и **е осъдил** въззивниците да заплатят на „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО
АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве"АД направените разноски по
делото в размер на общо 2112 лв.

В жалбата се сочи, че решението е неправилно, необосновано и постановено в
отклонение от постоянната практика на ВКС и процесуалните правила . Сочи се, че
първоинстанционният състав е допуснал процесуално нарушение и нарушение на
материалния закон, като е допуснал до разглеждане възражението на застрахователя-
ответник, че бащата на ищците приживе не е разполагал със средства, и че не е плащал
действително издръжка на своите деца. Твърди се, че дали починалият баща на ищците
приживе е разполагал със средства да изплаща издръжка на децата си и дали действително
е правел това е без правно значение, доколкото претенцията е заявена като обезщетение за
лица, които са имали право да търсят издръжка, а не от лица, които действително са
получавали такава и доколкото задължението за заплащане на издръжка по отношение

на непълнолетни деца от техния баща до размера на 1/4 от МРЗ е абсолютно безусловно и застрахователят не може в производството по чл. 432, ал. 1 от КЗ да се позовава на неплатежоспособността на починалия при ПТП родител. Сочи се, че тъй като задължението на родителя да издържа децата си не зависи от обективните му възможности, то и правото на обезщетение за имуществени вреди след смъртта му не зависи от това дали същият реално е работел и дали реално е получавал доход, от който да е можел да плаща дължимата издръжка. Задължението за плащане на издръжка било безусловно, а обезщетение се дължало съгласно ППВС № 4/1961 г. и ППВС № 4/1968 г. само поради факта, че ишците са имали право за издръжка по закон, а не поради реалното ѝ получаване. Твърди се още, че първоинстанционният съд неправилно не е взел предвид показанията и на двамата свидетели, че А.се е виждал с децата си и се е интересувал от тях, дори след раздялата му с Д.. Твърди се, че исковете са били доказани и по размер посредством изслушани ССЕ. Претендира се по подробни съображения посочени в жалбата, отмяна на решението и уважаване на исковете, както и присъждане на разноски по делото.

В писмен отговор „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве"АД гр.София, с ЕИК-200299615 оспорва жалбата. Изразява становище, че атакуваното решение не страда от пороците посочени в същата. Твърди се, че загиналият не е осигурявал на ишците каквато и да било издръжка, така че същата не се доказало да е загубена. Установило се, че загиналият А. М. приживе не се е грижел за децата си, не е работел и не е получавал доходи, респ. не е осигурявал каквато и да било издръжка на децата си. Отделно от това в издръжката на децата била длъжна по СК да участва и майката, като по делото се доказало, че както майката, така и децата са получавали социални помощи. Ето защо дори и да се приемело, че претенциите за издръжка от бащата са основателни, исковете не следвало да се уважават за целия исков размер.

Твърди се също, че застрахователят не е сред лицата, изрично посочени в разпоредбата на чл. 140, ал.1 СК, които са задължени да дават издръжка, поради което и само на това основание исковете им се явявали неоснователни. На самостоятелно основание в случай на уважаване на исковите претенции, се претендира намаляне на размера на обезщетенията като не съответстващо на критериите за изчисляването му -претендираните размери не съответствали на законоустановеното и приетото от съдебната практика, че дължимите размери на издръжката се равняват на 1/4 от минималната работна заплата за съответния период, за който се претендира. Исковете за обезщетяване на загубена издръжка от ишците от датата на ПТП до датата на навършване на пълнолетие на всеки един от тях се явявали неоснователни и поради това, че осигуряването на издръжка от страна на загиналия им баща се явявало бъдещо несигурно събитие. Претендира се по подробни съображения посочени в отговора, потвърждаване на първоинстанционното решение, с произтичащите от това законни последици и присъждане на разноски пред въззивната инстанция. Претендира се, евентуално ако се намерят исковете за основателни, да се намали размера на обезщетенията, за всеки един от двамата ишци, най-малко с 90 % поради изключителното съпричиняване на вредоносния резултат, преимуществено и изцяло от водача на лек автомобил Сеат „Ибиза", с рег. No A0099KH, управляван от А. Ш. А., както и поради съпричиняване на вредите от А.М. поради неизползване на обезопасителен колан по време на ПТП.

В о.с.з. въззивниците, чрез своя пълномощник поддържат жалбата.

Въззиваемата страна „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве"АД гр.София, в писмено становище оспорва жалбата и претендира нейното отхвърляне.

Въззиваемата страна Х. А. Т., не взема становище по жалбата.

Трето лице-помагач „Застрахователна компания Олимпик-клон България", не взема становище по подадената въззивна жалба.

Въззивната жалба е процесуално допустима, като подадена от легитимирана страна и в срока по чл.259 ал.1 ГПК, поради което може да се разгледа по същество.

За да се произнесе, ЯОС извърши преценка на събраните по делото доказателства,

взе предвид доводите на страните, намира, че фактическата обстановка се установява така както е изложена от първоинстанционния съд. Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови доказателства по смисъла на чл.266, ал.2 и ал.3 от ГПК, които да променят така приетата за установена от първостепенния съд фактическа обстановка. В тази връзка в мотивите на настоящия съдебен акт не следва да се преповтарят отново събраните в първата инстанция доказателства, които са обсъдени правилно като са преценени релевантните за спора факти и обстоятелства.

В конкретния случай от събраните по делото доказателства - препис от присъда №24 от 09.10.2018 г. на Сливенски окръжен съд по Н.О.Х.Д. №480/2017г., изменена с решение №31/30.04.2019 г. по ВНОХД №5/2019 г. на БАС, последното оставено в сила с Решение №212/02.12.2019 г. по н.д. №853/2019г на ВКС, се установява, че Х. А. Т., е признат за виновен в това, че на 28.10.2016 г. в района на км 247.300 на автомагистрала „Тракия“, при управление на МПС – лек автомобил „Крайслер Вояджер“, с рег. № А 3401 МК, нарушил правилата за движение по чл.20, ал.2 от ЗДвП - „Водачите на пътни превозни средства са длъжни при избиране скоростта на движението да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие. Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението“, и по непредпазливост причинил смъртта на повече от едно лице – на А. М. М., настъпила на 28.10.2016г. и на А. А. Ш., настъпила на 12.12.2016г., като след деянието е направил всичко, зависещо от него за оказване помощ на пострадалите.

От заключението на изслушаната пред ЯРС САТЕ е видно, че от инженерно-техническа гледна точка, причините за настъпване на произшествието са: спирането на „Сеат Ибиза“ на магистрален пътен участък, в нощни условия, в активна пътна лента, без да бъде обозначен по начин, който еднозначно да подсказва на останалите участници в движението, че е аварирал; избраният режим на скоростта за л.а. Крайслер, на къси светлини, при което л.а. не може да спре в аварийна ситуация в зоната на осветеност.

Установено е също, че пострадалият А. М. М., по време на процесното ПТП е пътувал на задната лява седалка в л.а. „Сеат Ибиза“ /заключение на КСМАТЕ/, като МПС-то преди настъпване на сблъсъка е било позиционирано в дясната активна пътна лента, на около 1,0 -1,6 метра в ляво от дясното и очертание, респ. в ляво от левия край на аварийната лента.

Видно от СМЕ причината за настъпването на смъртта М.е значително тежката съчетана травма с обхващане на главата и гръдния кош, като най- голямо значение за настъпването на смъртта имало тежката черепномозъчна травма, която и самостоятелно е била смъртоносна. Тази травма е довела до изпадането на пострадалия в състояние на мозъчна кома с оток на мозъка и меките мозъчни обвивки с вклиняване на мозъчния ствол със силно затормозяване на функциите на сърдечносъдовия и дихателния център, които е намирал в мозъчния ствол.

От съдебномедицинско гледище установените увреждания са причинили на пострадалия „ПОСТОЯННО ОБЩО РАЗСТРОЙСТВО НА ЗДРАВЕТО, ОПАСНО ЗА ЖИВОТА“, като тази опасност се реализирала непосредствено след произшествието за кратко време.Описаните травматични увреждания са получени вследствие действието на механичен фактор и са получени по механизма на удряне с такива предмети и падане и удряне на травмираните области на тялото по такива предмети. Тежката черепномозъчна травма със счупване на тилната кост е получена при силен удар по автомобила, в който пътувал пострадалият,като ударът е бил по задната част на автомобила и счупването е било причинено от удряне с деформиралите се части на катастрофиралия лек автомобил. Това е първата фаза на катастрофата. Във втората фаза пострадалият е политнал напред, като тогава е получил и травматичните увреждания в областта на челото, носа, гръдния кош, таза в областта на долния крайник. Ударът по автомобила, в който се движел пострадалият е бил нанесен със значителна сила. Според заключението, настъпването на смъртта е пряка и непосредствено последица на получените травматични увреждания при възникналото пътно- транспортно произшествие. Вследствие получените травми в областта на главата,

гръдния кош и крайниците пострадалият е изпаднал в състояние на дълбока мозъчна кома и травматичен и хеморагичен шок, като изпадането му в състояние на дълбока кома е непосредствената причина за настъпването на смъртта му. Настъпването на смъртта на пострадалия е в пряка и непосредствена връзка с причинените му травматични увреждания при възникналото пътно-транспортното произшествие.

По делото не се спори, че деликтната отговорност на водача на лек автомобил „Крайслер Вояджер“, с рег. № А 3401 МК- Х. А. Т., към момента на настъпване на процесното, е била покрита от ответното дружество, чрез сключване на договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, валиден към датата на произшествието.

Ишците са наследници на А. М. М., видно от представеното по делото Удостоверение за наследници от 05.07.2018г. на Община Ямбол /л.70-71 от делото на ЯРС/. Установено е също така, че произходът на ишците от бащата е бил установен по съдебен ред с Решение от 27.11.2017г. по гр. д. №163/2017г. на ЯОС, влязло в сила на 03.01.2018 г.

С молба-претенция отправена, чрез АД „Ч., Петкова и И.“ до ЗАД „ДаллБогг: Живот и здраве“ АД вх. № 262/25.01.2019 г. ишците са заявили претенция за заплащане на имуществени вреди изразяващи се в загубата им на дължимата им по закон издръжка в размер на 1/4 от размера на минималната работна заплата за периода от датата на ПТП до датата на навършване на пълнолетие на всеки ищец. В отговор на тази претенция ЗД е изпратило до ишците писмо изх. №574/13.02.2019 г., с което ги е уведомило, че оставя без уважение претенцията за изплащане на обезщетение, като счита, че не са налице основание да бъде ангажирана отговорността на водача на лекия автомобил „Крайслер“, а от там и на дружеството като негов застраховател по задължителна застраховка „ГО“ на автомобилистите.

Пред ЯРС са били представени: справка за актуалното състояние на всички трудови договори на Д.С.С., видно от която същата има регистриран един трудов договор на 03.07.2018г., който е прекратен на 31.07.2018г. с основна заплата от 255 лв. същата е била осигурена за 20 дни за посочения период според представената справка на НАП- ТД-Бургас; и справки за А.М. М., от които се установява, че същият е имал сключени трудови договор пред периода 25.08.2015г. - 12.09.2015г. и през 14.03.2008г. - 27.06.2008г., през които е бил осигуряван.

В писмо изх.№ 2801 -26-00-3195Н1 /19.12.2019г. от Агенция за социално подпомагане са посочени помощите, които Г.А.М. е получавала пред периода 2017г.- 2019г., и които Д.С.С. е получавала през периода 2003г. - 2019г.

Пред ЯРС е била изслушана ССЕ, с оглед установяване на размера на МРЗ за процесния период и за изчисляване размера на претендираното обезщетение и лихвите за забава.

От събраните пред ЯРС гласни доказателства /показанията на св. М. М./, че живееш на семейни начала с Д.С.- майка ишците, се установява, че А. М. и Д. се разделили преди 13-14 години, но той идвал и общувал с децата, Според свидетеля А. обичал децата и им давал пари. За тотова, че А. идвал и давал пари, знаел от Д.. Св. е посочил, че починалият М. е работил на частно, но не знаел какви пари е изкарвал. Знае, че бил ходил в затвора, но не знаел за колко време е бил там. Д. вземала детски помощи, но не знаел колко пари. Свидетелят имал от Д. едно дете, като давал заплата си в къщи. Посочил, че и до ден днешен Д. не работи. Посочил е, че за сега той я храни и децата също, защото баща им починал и нямало кой да помага. Като станали по-големи Г. се оженила и имала семейство и дете. Г. не бил женен. Св. М.Д. е посочила, че били мъж и жена с А., но нямали законен брак. Ишците били негови деца, който тя познавала. Същата е заявила, че не знае колко често А.се е виждал с децата, но знае, че изобщо не им давал пари. Той не работел. Работел на частно, като понякога изкарвал по 50-100 лв. на месец. Бил и в затвора. Твърди, че децата не носили неговите имена. Едва след като умрял, те направили така, че да носят неговата фамилия.

При тази фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

При извършената служебна проверка по чл.269 ГПК съдът намери решението за валидно и допустимо, поради което жалбата следва да бъде разгледана по същество.

Жалбата се преценя като частично основателна, по следните съображения:

За да постанови обжалваното съдебно решение, първоинстанционният съд е приел, че отговорността на дружеството застраховател да плати застрахователно обезщетение е предпоставена от доказване на фактическия състав на непозволеното увреждане, покрит риск по застрахователния договор. По делото са доказани предпоставките на непозволеното увреждане – противоправно поведение на сочения като деликвент Х. А. Т. – водач на лек автомобил „Крайслер Вояджер“, с рег. № А 3401 МК, който в нарушение на правилата за движение по пътищата е причинил виновно смъртта на А. М. М.- баща на двамата ищци. В тази връзка е прието, че ишците са били лишени от възможността да получават издръжка от своя баща, и съответно за причинената им имуществена вреда ответното дружество като застраховател по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на прекия причинител на вредата дължи заплащане на застрахователно обезщетение. ЯРС правилно е приел, че ишците като деца на починалият от деликт А. М. М. са активно легитимирани да предявят иск за обезщетяване на имуществени вреди, произтекли от неговата смърт. В процесния случай няма спор, че ишците са предявили пред застрахователя претенции за изплащане на такова застрахователно обезщетение, но им било отказано, поради което исковете се явяват допустими.

За да отхвърли изцяло исковете, първоинстанционният съд е приел, че ишците, чиято е била доказателствената тежест, не са провели успешно доказване на релевантните факти относно каква реално издръжка бащата приживе им е давал и какви грижи е полагал за тях. Съдът изцяло е приел направените от ответниците възражения, че такива грижи и издръжка бащата не е давал. Приел е, че по никакъв начин не се е установило, приживе бащата А. М. М. да се е интересувал от децата си, да се е виждал с тях, още по-малко да им е давал никакви средства за тяхната издръжка и в какви размери. Поради това съдът е счел, че същите не са понесли вредите, които претендират под формата на пропуснати ползи, поради което предявените от тях искове за тяхното компенсиране следва да се отхвърлят като неоснователни.

Тези изводи не се споделят напълно от настоящия съдебен състав. Действително, към датата на процесното ПТП и причинената смърт на А.М. М.- на 28.10.2016 г., видно от доказателствата по делото, ишците са били с неустановен произход от бащата. Т.е. към тази дата за М. не е съществувало законово задължение да издържа двамата ищци. Произходът на ишците от бащата е бил установен по съдебен ред едва с решение от 27.11.2017г. по гр. д. №163/2017г. на ЯОС, влязло в сила на 03.01.2018 г. За посочения период 28.10.2016 г.- 03.01.2018 г., както е посочил и първоинстанционният съд липсват категорични доказателства ишците, действително да са били издържани от М.. Ето защо ЯОС счита, че за този период исковете за обезщетение са неоснователни.

Що се отнася за претенциите на ишците, след 03.01.2018 г. С влизане в сила на съдебното решение, А. М. М. е бил признат за баща на двамата ищци /в случай, че същият беше жив на осн. чл.70 СК, съдът служебно е щял да се произнесе и по въпроса за дължимата на децата издръжка/. Съгласно общата разпоредба на чл. 51, ал. 1 от ЗЗД, приложима и при определяне на обезщетения, претендирани на основание КЗ, на присъждане подлежат всички вреди, пряка и непосредствена последица от увреждането. В ППВС № 4/61 г и 4/68г. изрично е постановено, че при причиняване на смърт, близките на пострадалия имат право на обезщетение за накърнените им имуществени блага от лишаване от издръжка, когато действително са били издържани от него или са имали са право на издръжка и правото на обезщетение възниква когато вредата не може да бъде компенсирана от пенсията, на която имат право /Реш. № 163/04.10.2016 г. по т.д. № 3456/2015г. ВКС, I т.о./. Законодателната уредба на определяне издръжката, дължима от родителите на непълнолетни деца, приема правото на издръжка на последните като безусловно. Следователно, щом правото да получи издръжка от родител е безусловно право на непълнолетното дете, то същото има право всякога да търси обезщетение за понесените от него имуществени вреди, изразяващи се в лишаването му от възможност да бъде издържано от своя баща до пълнолетие, поради предизвикана от настъпило ПТП смърт на последния, като за успешното провеждане на иска по чл.432 ал.1 КЗ, в разглежданата хипотеза е

достатъчно да установи качеството си на непълнолетно дете и отсъствие на покритие на сметите с получаваната наследствена пенсия. Що се касае до базата за изчисление на тези имуществени вреди, то тя не може да бъде по-ниска от нормативно установения от законодателя, след първоначалното и определяне, минимален размер за същата, респ. размер несъобразен с нуждите на детето и възможностите на родителя, който я е дължал./Реш. № 169/28.02.2012 г. по т.д. №762/2010г. ВКС, II т.о./.

В свое решение №254/29.01.2013 г. по т.д. №32/2012 г. ВКС, II т.о. е приел, че причиняването на смърт при пътно - транспортно произшествие, което носи белезите на граждански деликт по смисъла на чл.45 ЗЗД, поражда право на обезщетение в полза на определен кръг лица, които поради близката си родствена /биологична/ или житейска връзка с починалия търпят вследствие на загубата му неблагоприятни последици, дефинирани от закона като имуществени и неимуществени вреди. Обективният критерий, според който се определят подлежащите на обезщетяване вреди, е пряката и непосредствена причинно - следствена връзка между смъртта на пострадалото лице и конкретните неблагоприятни последици, настъпили в правната сфера на засегнатите негови близки. За това разрешение се съдържа в разпоредбата на чл.51, ал.1 ЗЗД, която постановява, че при непозволено увреждане се дължи обезщетение за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Законодателят не обуславя обезщетяването на вредите от изискване за едновременното им проявление с осъществяването на увреждащото действие или бездействие, респ. с настъпването на смъртта на пострадалия. Единственото условие, с което чл.51, ал.1 ЗЗД обвързва обезщетяването на дадена имуществена или неимуществена вреда, е тя да съставлява пряк и непосредствен резултат от деликта, в каквато насока са и разясненията в т.1 от ППВС № 4/1968 г. Сред лицата с право на обезщетение са и децата на починалия, които в най-висока степен са засегнати от смъртта му, бидейки лишени завинаги от неговата родителска обич и морална подкрепа, а до определена възраст - и от дължимата по закон финансова подкрепа под формата на издръжка. Да се отрече правото на обезщетение с аргумент, че проявлението на вредите е последващо спрямо настъпването на смъртта, е крайно несправедливо и същевременно несъвместимо с правилото на чл.51, ал.1 ЗЗД, според което всички вреди, произлезли пряко и непосредствено от нарушаването на забраната за непозволено увреждане, подлежат на обезщетяване от техния причинител и/или от отговорните наред с него или вместо него лица.

В тази връзка въззивният съд счита, че със смъртта на А. М. М. на ненавършилите пълнолетие негови деца – ищци по делото, са били причинени имуществени вреди, изразяващи се в лишаване от издръжка, на която са имали право по закон /чл. 143, ал. 2 от СК /2009г./, считано от 03.01.2018 г. до навършване на пълнолетие. В случая, имуществените вреди, изразяващи се в лишаването от издръжка на ишците деца на загиналия М., са в пряка и непосредствена причинна връзка с настъпилото застрахователно събитие - ПТП. Тези имуществени вреди подлежат на обезщетяване от застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" на деликвента. Със смъртта на баща им ненавършилите пълнолетие деца са загубили възможността да получават следващата им се по закон издръжка до навършване на пълнолетие. В този смисъл е т.1 от ППВС №4/68г., съгласно която на обезщетяване подлежат всички вреди, които са настъпили или ще настъпят като пряка и непосредствена последица от непозволеното увреждане. Ето защо, в полза на ишците срещу застрахователя на гражданската отговорност на деликвента е възникнало вземане за обезвреда на причинените с деликта имуществени вреди, изразяващи се в загуба на издръжка от техния баща считано от 03.01.2018 г., следваща им се по закон, и които са настъпили в пряка причинна връзка със застрахователното събитие. Съдът намира, че застрахователят по застраховка "Гражданска отговорност" на деликвента дължи изплащане на издръжка на ишците по делото. От тази гледна точка получаването на издръжка е бъдещо сигурно /защото родителят е задължен за даването на издръжка/, но неосъществило се увеличаване на имуществото на лицето, на което се дължи издръжката до навършване на посочената възраст. Неоснователен е доводът на застрахователя, че не е сред изброените лица в чл.140, ал.1 СК, които са задължени да дават издръжка. Това е така, тъй като вземането за издръжка и вземането за обезщетение за претърпени имуществени вреди към застрахователя, осигурил застрахователно покритие за вредите, причинени от застрахования на трети лица, произтичат от различни правни основания, имат различен предмет, цели и функции и обслужват различни правно легитимни интереси на техните носители. В тази връзка не намира приложение нормата на чл.140, ал.1 от СК по отношение вземането на ишците за репарирание на причинените им имуществените вреди от ответното

застрахователно дружество. Според установената съдебна практика на ВКС, неполучаването на издръжка по смисъла на [чл.143, ал.2 СК](#) представлява имуществени вреди (т.нар. пропуснати ползи), които следва да бъдат обезщетени от застрахователя по риска "Гражданска отговорност" на деликвентна /в т. см.: реш. №158/ 28.12.2011г. на ВКС, ТК, I отд. по т.дело №157/2011г.; реш. №169/ 28.02.2012г. на ВКС, ТК, II отд. по т.дело №762/2010г.; реш. №100/ 28.07.2010г. на ВКС, ТК, I отд. по т.дело №645/2010 г. и др./. Според [чл.143, ал.2 СК](#) родителите дължат издръжка на своите ненавършили пълнолетие деца независимо дали са работоспособни и дали могат да се издържат от имуществото си. Следователно задължението на родителите да плащат издръжка, съответно правото на децата за получаване на издръжка от родителите, е безусловно, тъй като не е обусловено нито от работоспособността на детето, нито от неговото имущество. В тази връзка неоснователно е възражението на ответника, че не дължи заплащане на издръжка доколкото ищците притежават имущество, достатъчно за издръжката им - претендирали са обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на баща им по гр.д. №55/2018г. на ЯОС. Претендирането по съдебен ред и изплащането от ответното застрахователно дружество на застрахователното обезщетение за неимуществените вреди, причинени на ищците от смъртта на баща им, са правноирелевантни относно правото им да получат обезщетение за имуществените вреди, представляващи неполучената издръжка по [чл.143, ал.2 СК](#).

Обезщетението не може да е под нормативно определения размер на издръжката, дължима на непълнолетни деца – чл.142, ал.2 СК. При определяне на размера следва да се съобразят доходите на родителите /вкл. на починалия/, потребностите на детето, както и приносът на починалия родител в осигуряване на издръжката.

В ППВС №5/70 г., р.IV е указано, че възможността на лицето, което дължи издръжката, е основание за даване на издръжка и показател за размера ѝ. Възможността е винаги обективна и конкретна. Тя се определя от доходите, имуществото и квалификацията за задълженото лице. В Решение постановено по гр.д. №3805/15 г. на IV г.о. на ВКС, постановено по въпроса за възможността да се присъжда обезщетение за бъдещи вреди и необходимостта обезщетяването да се извършва периодично, когато вредите настъпват по този начин, е прието, че когато в имуществената сфера на пострадалия вредата ще настъпва периодично, обезщетението за пропуснати ползи за в бъдеще се определя на периоди със законните последици за забава от деня на падежа, до настъпване на промяна в обстоятелствата, водеща до прекратяване или изменение на размера на обезщетението. Това важи и когато вредите настъпват в периоди, следващи датата на подаване на исковата молба. Цитираното ППВС е задължителна практика, а съдът следва да съобрази и приетото в постановеното по реда на чл.290 ГПК решение на ВКС по гр.д. №3805/15 г. относно присъждането на обезщетение за бъдещи имуществени вреди, които настъпват периодично. Следва да се посочи още, че обезщетението за имуществени вреди – пропуснати ползи от неполучена издръжка, наистина е поискано в обща сума с исковата молба. За подобни случаи в ППВС №4/75 г., т.11 обаче е прието, че дали да присъди еднократно или периодично изпълнение на присъденото обезщетение за вреди от непозволено увреждане е възложено от закона на съда. С оглед на конкретните особености на всеки отделен случай съдът преценява дали присъденото обезщетение следва да бъде изплатено наведнъж или за периоди. С несъобразяването с посочения от ищеца начин на изплащане на обезщетение няма да се присъди нещо различно от това, което е поискано от ищеца, а следващият се законен размер /в т. см. Реш. №116/13.11.2017 г. по т.д. №60409/16 г. на III г.о. на ВКС/.

Не е спорно в случая, че към датата на злополуката децата не са били отглеждани и издържани от двамата родители, като към тази и за двамата родители липсват доказателства за получавания доход. /от представената пред ЯРС справка за актуалното състояние на всички трудови договори на Д.С. е установен регистриран един трудов договор на 03.07.2018г., който е прекратен на 31.07.2018г. с основна заплата от 255 лв. С. е била осигурена за 20 дни за посочения период. От справи за А. М. М., се установява, че същият е имал сключени трудови договор пред периода 25.08.2015г. - 12.09.2015г. и през 14.03.2008г. - 27.06.2008г., през които е бил осигуряван/. Ето защо като база за определяне на доходите на родителите съдът взема предвид МРЗ, касаещи времето след 03.01.2018г.- 510 лв. за времето от 03.01.2018г. до 31.12.2018 г. /съгл. ПМС №316/20.12.2017 г./ и 560 лв. считано от 01.01.2019г. /съгл. ПМС №320/20.12.2018 г./, на каквато база са формирани и исковите претенции на двамата ищци.

Като съобрази доходите на двамата родители, обстоятелството, че грижите по отглеждането и възпитаването на децата се поема от майката до пълнолетието им, като единствен родител, размера на издръжката дължим от бащата за всяко едно от децата следва да бъде отпределен съгласно чл.142 ал.2 СК за минималния размер на издръжката за едно дете, т.е. за 2018г. в размер на 127,50 лв. месечно и от 01.01.2019г. на 140 лв. месечно. С оглед установената липса на доходи от М., съдът приема, че същият не би имал възможност, да заплаща издръжка над посочените размери за всяко едно от двете деца. Следва да се посочи, че по делото е установено, че ищите след смъртта на наследодателя си не са получавали наследствена пенсия.

Предвид изложеното на ищцата Г. А. М. се дължи обезщетение за имуществени вреди за периода 03.01.2018г. до 19.03.2019 г. /датата на навършване на пълнолетие/ в общ размер на 1887 лв., формиран от 12 месечни вноски от по 127,50 лв. за периода 03.01.2018г. -31.12.2018 г., две месечни вноски от по 140 лв. за м. 01. и м. 02.2019 г. и една месечна вношка от 77лв. за м. март 2019 г. До този размер искът е основателен и следва да бъде уважен. Иска за обезщетяване на имуществени вреди, като неоснователен за разликата над тази сума до общо претендиран размер от 3540 лв., следва да бъде отхвърлен. Сумата с оглед претенцията в ИМ, следва да се присъди ведно със законната лихва за всяка просрочена месечна вношка, считано от 13.02.2019 г./съгл. ИМ/ до окончателното ѝ изплащане.

На ищеца Г.А. М. обезщетението за имуществени вреди следва да се присъди, както следва: по 127,50 лв. месечно за периода 03.01.2018г. -31.12.2018 г. и по 140 лв. месечно, които да се присъдят периодично, за времето от 01.01.2019 г. до 27.02.2022 г. или до настъпване на промяна в обстоятелствата, водеща до изменение или прекратяване на обезщетението, ведно със законната лихва върху всяка просрочена месечна вношка, считано от 13.02.2019 г./съгл. ИМ/. Иска за обезщетяване на имуществени вреди, като неоснователен за разликата над тази присъдена, като периодично плащане сума до общо претендиран размер от 8440 лв., следва да бъде отхвърлен.

Неоснователни са възраженията на въззиваемата страна „ЗАК ДаллБогг: Живот и Здраве"АД да се намали размера на обезщетенията, поради изключителното съпричиняване на вредоносния резултат, преимуществено и изцяло от водача на лек автомобил Сеат „Ибиза", с рег. №А0099КН, управляван от А.Ш. А.. Съпричиняването като основание за намаляване на дължимото обезщетение по смисъла на чл.51 ал.2 ЗЗД е налице тогава, когато за настъпилния вредоносен резултат има значение и поведението на пострадалия. Когато за настъпването на вредите има значение и поведението на трети лица, то това поведение не изключва отговорността на делинквента, освен ако напълно прекъсва причинната връзка между действията му и настъпилите вреди. Противоправното поведение на третите лица може да обоснове и тяхна отговорност /при съпричиняване без да е прекъсната причинната връзка с действията на ответника делинквент/, доколкото за вредата, причинена от неколцина, отговорността е солидарна /чл.53 ЗЗД/. Противоправното поведение на третите лица в такава хипотеза не съставлява съпричиняване по смисъла на чл.51 ал.2 ЗЗД, защото не е действие на пострадалия. В същата хипотеза искът на пострадалия срещу делинквента за обезщетяване на цялата вреда не може да бъде отхвърлен частично по съображения, че принос за настъпването ѝ имат и трети лица, защото при солидарните задължения кредиторът има право да иска изпълнение на цялото задължение от когото и да е от длъжниците /чл.122 ал.1 ЗЗД/. Същото важи и когато пострадалият насочва претенцията си срещу застрахователя на делинквента. Последният не може да възразява за съпричиняване на вредите от трето лице, защото това е от значение само в отношенията между него, делинквента и третото лице, но не и в отношенията между отговорния за чужд дълг и пострадалия.

Възражението за съпричиняване от страна на А. М. поради не използване на обезопасителен колан по време на ПТП също е неоснователно. Съгласно чл.51, ал.2 ЗЗД обезщетението за вредите, причинени на увредения може да се намали, ако сам той е допринесъл за настъпване на вредоносния резултат. Следователно граматическото и логическо тълкуване на нормата на чл.51, ал.2 ЗЗД дават основание да се приеме, че релевантен за съпричиняване на вредата от страна на увредения е само онзи конкретно установен принос на последния, без който не би се стигнало, наред с проявеното от виновния за непозволеното увреждане, неправомерно поведение вредоносен резултат.

Поради това не всяко поведение на пострадалия, действие или бездействие, дори и когато не съответства на предписаното от закона, може да бъде определено като съпричиняващо вредата по см. на чл.51, ал.2 ЗЗД, а само това, чието конкретно проявление се явява пряка и непосредствена причина за произлезлите вреди. В случая е установено, че М. е стоял на задната седалка от ляво в лек автомобил Сеат „Ибиза“, с рег. №А0099КН без поставен предпазен колан. Видно от становищата на ВЛ-ца изготвили КСМАТЕ обаче, при правилно поставен предпазен колан, имайки предвид механизма на настъпване на произшествието уврежданията по тялото на М. са щели да бъдат много по-тежко изразени и обхващащи много повече анатомични области. Поради това не може да се говори за принос на наследодателя на ишците за настъпване на вредите.

Първоинстанционното решение, в частта му с която са отхвърлени претенциите на ишците за лихви за забава против Х. А. Т., следва да бъде потвърдено. Тези претенции са недоказани по размер.

По претенцията на въззивниците за разноски: Установи се, че с представените пред ЯРС по делото 2 бр. Договори за правна защита и съдействие от 04.12.2019 г. /на л.452 и л.453 от делото на ЯРС/, сключен с адв. С.Д. Ж., изрично е посочено основание за безплатно оказване на адвокатска помощ на двамата ишци във всички инстанции – [чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗАДв.](#)

Правото на адвокат да окаже безплатна адвокатска помощ на лице от кръга на визираните в т.1 – т.3 на чл.38, ал.1 ЗАДв, е установено със закон. Когато в съдебното производство насрещната страна дължи разноски, съгласно чл.38, ал.2 ЗАДв адвокатът, оказал на страната безплатна правна защита, има право да му се присъди адвокатско възнаграждение, в размер, определен от съда. Съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в Наредбата по [чл. 36, ал. 2](#) и осъжда другата страна да го заплати.

В конкретния казус са налице всички необходими предпоставки за възникване на право в полза на процесуалния представител на въззивниците да претендира и да получи възнаграждение за оказаната безплатно адвокатска помощ и съдействие на материално затруднени лица, на основание чл.38 от ЗАДв - реално осъществена безплатна правна помощ и основание за ангажиране на отговорността на насрещната страна - ответник за разноски за процесуално представителство на ишците съобразно уважената част от исковете, съгласно разпоредбата на чл.78 ал.1 ГПК.

Съобразно материалния интерес на първоначално предявения иск от ищцата Г.А. М. против застрахователя /общо за 3540 лв./ минималното адвокатско възнаграждение, съгласно чл.7, ал.2, т.2 от Наредба №1 от 9.07.2004г. на Висшия адвокатски съвет е в размер на 477,80 лв. Съразмерно на уважената част от иска /в общ размер на 1887 лв./, на процесуалния представител на ищцата/въззивница пред настоящата инстанция/ следва да се присъди от минималното адвокатско възнаграждение за един адвокат сумата 254,69 лв. за защита пред всяка една от двете инстанции, или общо сума в размер на 509,38 лв. Съобразно материалния интерес на първоначално предявения иск от ищеца против Г.А. М. застрахователя /общо за 8440 лв./ минималното адвокатско възнаграждение, съгласно чл.7, ал.2, т.3 от Наредба №1 от 9.07.2004г. на Висшия адвокатски съвет е в размер на 672 лв. Съразмерно на уважената част от иска /в общ размер на 6843 лв./, на процесуалния представител на ищеца/въззивник пред настоящата инстанция/ следва да се присъди от минималното адвокатско възнаграждение за един адвокат сумата 544,85 лв. за защита пред всяка една от двете инстанции, или общо сума в размер на 1089,70 лв.

При този изход на делото, в полза на въззиваемата страна „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве"АД гр.София, следва да бъдат присъдени направените пред двете инстанции разноски, съразмерно с отхвърлената част от исковете а именно: сумата 572,95 лв.- разноски пред първата инстанция и сумата 27,13лв.- разноски пред въззивната инстанция /разноските са изчислени с включено юрисконсултско възнаграждение пред първата инстанция в размер на 450 лв., и такова пред втората инстанция в размер на 100 лв., съгл. чл. 78 ал.8 ГПК вр. с чл.25 ал.1 и ал.2 от Наредба за заплащането на правната помощ/.

При този изход на делото, на осн. чл.78, ал.6 ГПК, „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО

АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве"АД гр.София, с ЕИК-200299615, следва да бъде осъдено да заплати, както следва: по сметка на ЯРС сумата 494,07 лв.-разноски за възнаграждение на ВЛ-ца /по ССЕ, СМЕ и САТЕ/, съразмерно с уважената част от предявените искове, както и ДТ в размер на 5 лв. при издаване на изпълнителен лист, и по сметка на ЯОС държавна такса в размер на 349,20 лв., както и ДТ в размер на 5 лв. при издаване на изпълнителен лист.

Водим от изложеното, ЯОС

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение №260223/15.12.2020 г. по гр.д. №140/2019 г. по описа на ЯРС: **в частта му**, с която съдът е отхвърлил изцяло предявените от Г.А. М. и от Г.А. М., ЕГН *****, действащ със знанието и съгласието на своята майка Д.С.С., чрез адв. С.Ч. от САК срещу „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве"АД гр.София, с ЕИК-200299615, искове с пр. осн.: чл.432, ал.1 от КЗ за осъждане на ответника да им заплати обезщетение за претърпени имуществени вреди под формата на пропуснати ползи от загубата на издръжка, вследствие смъртта на А. М. М. при ПТП на 28.10.2016г., в размер на 3540лв. за Г.А.М., и в размер на 8440лв. за Г.А.М., и **в частта му**, за разноските, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве"АД гр.София, с ЕИК-200299615 на осн. чл.432, ал.1 от КЗ да заплати на Г.А.М., с ЕГН-*****, от гр.*****, обезщетение за имуществени вреди /пропуснати ползи от неполучена издръжка от бащата А. М. М./, в общ размер на 1887 лв., формиран от 12 месечни вноски от по 127,50 лв. за периода 03.01.2018г. -31.12.2018 г., две месечни вноски от по 140 лв. за м. 01. и м. 02.2019 г. и една месечна вноска от 77лв. за м. март 2019 г., ведно със законната лихва за всяка просрочена месечна вноска, считано от 13.02.2019 г. до окончателното ѝ изплащане, като иска за периода 28.10.2016 г. -02.01.2018 г. и в разликата над 1887 лв. до размера 3540 лв.- ОТХВЪРЛЯ.

ОСЪЖДА „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве"АД гр.София, с ЕИК-200299615 на осн. чл.432, ал.1 от КЗ да заплаща на Г. А. М., ЕГН ***** от гр.*****, действащ със знанието и съгласието на своята майка Д.С.С., обезщетение за имуществени вреди /пропуснати ползи от неполучена издръжка от бащата А. М. М./: в размер на 127,50 лв. месечно за периода 03.01.2018г. -31.12.2018 г., и в размер на 140 лв. месечно, за периода 01.01.2019 г. - 27.02.2022 г. или до настъпване на промяна в обстоятелствата, водеща до изменение или прекратяване на обезщетението, ведно със законната лихва върху всяка просрочена месечна вноска, считано от 13.02.2019 г.

ОТХВЪРЛЯ ИСКА за обезщетяване на имуществени вреди на Г. А. М., действащ със знанието и съгласието на своята майка Д.С.С. против „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве"АД гр.София, с ЕИК-200299615, с пр. осн. чл.432, ал.1 от КЗ, като неоснователен, за разликата над тази присъдена като периодично плащане сума до общо претендираната с ИМ сума от 8440 лв., както и за периода 28.10.2016 г. -02.01.2018 г.

ПОТВЪРЖДАВА Решение №260223/15.12.2020 г. по гр.д. №140/2019 г. по описа на ЯРС: **в частта му**, с която съдът е отхвърлил изцяло предявените от Г. А. М. и от Г. А. М., ЕГН *****, действащ със знанието и съгласието на своята майка Д.С.С., чрез адв. С.Ч. от САК срещу Х. А. Т., ЕГН ***** от гр.*****, частични искове по чл.86 от ЗЗД от по 200 лв., за заплащане на законна лихва за периода 28.10.2016 г. до 13.02.2019 г.

ОСЪЖДА на основание чл.38, ал.1, т.2 ЗАдв. „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве"АД гр.София, с ЕИК-200299615 да заплати на адв. С. Д. Ж. от САК, със съдебен адрес: гр.*****, адвокатско възнаграждение в общ размер на 509,38 лв., за осъществена безплатно процесуално представителство по делото пред двете инстанции на Г.А.М., и адвокатско възнаграждение в общ размер на 1089,70 лв., за осъществена безплатно процесуално представителство по

делото пред двете инстанции на Г. А. М., ЕГН *****, действащ със знанието и съгласието на своята майка Д.С.С..

ОСЪЖДА Г. А. М. и Г. А.М., действащ със знанието и съгласието на своята майка Д.С.С. да заплатят на „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве"АД гр.София, с ЕИК-200299615 сумата 572,95 лв.- разноски пред първата инстанция и сумата 27,13лв.- разноски пред въззивната инстанция.

ОСЪЖДА на осн. чл.78, ал.6 ГПК „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве"АД гр.София, с ЕИК-200299615 да заплати по сметка на ЯРС сумата 494,07 лв.- разноски за възнаграждение на ВЛ-ца /по ССЕ, СМЕ и САТЕ/, съразмерно с уважената част от предявените искове, както и ДТ в размер на 5 лв. при издаване на изпълнителен лист.

ОСЪЖДА на осн. чл.78, ал.6 ГПК „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ДаллБогг: Живот и Здраве"АД гр.София, с ЕИК-200299615 да заплати по сметка на ЯОС държавна такса в размер на 349,20 лв., както и ДТ в размер на 5 лв. при издаване на изпълнителен лист.

Решението е постановено при участието на „Застрахователна компания Олимпик-клон България", като трето лице помагач на страната на ответника „ЗАК ДаллБогг: Живот и Здраве"АД.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС на РБ, в едномесечен срок от връчване на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____